

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/53/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716200862
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8716200862.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej vo veci starostlivosti o mal. T. I. nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov U. I., nar. XX.X.XXXX, bytom C., G. XX, zastúpená JUDr. Renátou Barbušovou, advokátka so sídlom v Bratislave, Štúrova 13, P.O.Box 154 a H. I., nar. X.X.XXXX, bytom H., W. XXX/XX, v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Poprad, č. k. 14P/23/2016-465 zo dňa 26.06.2018, takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Na súde prvej inštancie prebieha konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej T. I.. Ide o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletého dieťaťa.

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej len ako „súd“) nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení: „I. Nariaďuje toto neodkladné opatrenie: II. Upravuje styk otca s mal. dieťaťom každý nepárny víkend v mesiaci od piatka od 13.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a od 23.07. od 9.00 hod. do 12.08. do 19.00 hod. III. Matka je povinná vydať mal. dieťa otcovi v stanovenú dobu a čas pred jej bytom riadne upravené a otec je povinný odovzdať mal. dieťa matke v stanovenú dobu a čas pred jej bytom riadne upravené. IV. Nariaďuje matke vydať mal. dieťa spolu s cestovným pasom“.

3. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sa nariaďuje neodkladné opatrenie aj bez návrhu, pretože ide o záujem dieťaťa a je potrebné, aby bol upravený styk otca s dieťaťom nielen počas prázdnin, ale aj každý nepárny víkend v mesiaci od piatka do nedele v stanovenom čase, a to z dôvodu, aby mohlo dôjsť k obnoveniu vzájomných citových väzieb, pričom práve letné prázdniny a strávenie času je v záujme dieťaťa. Zároveň uložil matke povinnosť vydať maloleté dieťa spolu s cestovným pasom.

4. Poukázal na ustanovenia § 367 ods. 2 CMP a § 367 ods. 3 CMP.

5. O trovách konania nerozhodol.

Obsah odvolania matky

6. V zákonom stanovenej lehote podala proti uzneseniu odvolanie matka. Uviedla, že súd ex offo nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletým dieťaťom. Súd odôvodňuje rozhodnutie tým, že upravuje styk počas letných prázdnin, napriek tomu, že styk upravil aj do budúcnosti.

Poukazuje na závery znaleckého posudku znalca č. 16/2017 zo dňa 28.08.2017 znalca I. I. H.. Na závery dotýkajúce sa charakteristiky otca ako rodiča s tým, že tento negatívne zasahuje do výchovy dcéry. Ďalej uviedla, že vo veci je už nariadené neodkladné opatrenie (predbežné opatrenie), a to Krajským súdom v Bratislave č.k. 11CoP/356/2015-39 zo dňa 22.07.2015. Súhlasí, aby čas styku v neparnú sobotu v mesiaci sa predĺžil do 19.00 hodiny a aby sa styk realizoval v jej neprítomnosti. Navrhla, aby s poukazom na nariadené neodkladné opatrenie odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie.

7. Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu sa písomne vyjadril a uviedol, že zotráva na záveroch, ktoré pred súdom už predniesol dňa 26.06.2018, ako aj vzhľadom na závery znaleckého dokazovania. Poukazuje na to, že sa vyžaduje komunikácia medzi rodičmi a dieťa nie je prostriedkom na to, aby sa riešili vzájomné problémy a spory rodičov. Navrhol potvrdiť uznesenie v celom rozsahu.

8. K odvolaniu sa vyjadril otec. Uviedol, že považuje za správne ak súd upravil letné prázdniny. Poukazuje na to, že dcéra viac ako po 4. rokoch konečne mohla navštíviť babku a všetko prebehlo vynikajúco a T. bola šťastná. Navrhovaný styk matkou je úplne absurdný a nekorešponduje so závermi znaleckého posudku. Navrhol, aby odvolací súd zvážil úpravu neodkladným opatrením aj najvýznamnejších rodinných sviatkov, Vianoc a Veľkej noci. Navrhol potvrdiť alternatívne zmeniť a nariadiť styk aj počas vianočných a veľkonočných prázdnin tak, aby zodpovedal právam dieťaťa podľa medzinárodného Dohovoru o právach dieťaťa a Zákona o rodine.

Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. CMP, v spojení s ust. § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie matky je dôvodné.

10. V prejednávanvej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie, ktorý nariadil neodkladné opatrenie v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej dcére nepostupoval v súlade so zákonným ustanovením § 363 CMP.

11. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. V prvom rade je potrebné podotknúť, že konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa doposiaľ nie je právoplatne skončené. V konaní bolo nariadené naposledy predbežné opatrenie (neodkladné opatrenie podľa súčasnej právnej úpravy) uznesením Krajského súdu v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloletú T.. k. 11CoP/356/2015-39 zo dňa 22.07.2015. Predmetným rozhodnutím bol upravený dočasne styk otca s maloletou T. na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV. pod sp. zn. 13P/293/2014. Podľa zistenia odvolacieho súdu, konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva rodičov nie je právoplatne ukončené (ani výrok o rozvode manželstva rodičov). Nariadené neodkladné opatrenie trvá a nedošlo k jeho zrušeniu v súlade s ust. § 363 Civilného mimosporového poriadku. Za danej situácie tak nie je možné, aby v konaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde Poprad bolo nariadené ďalšie neodkladné opatrenie, pretože za tejto situácie by vo vzťahu k úprave styku otca s maloletou T. existovali viaceré rozhodnutia, ktoré upravujú úpravu styku otca s dcérou.

13. Neodkladné opatrenie (predbežné opatrenie) Krajského súdu v Bratislave má konštitutívne právne účinky doposiaľ a jediným procesným riešením, ktoré je možné v súlade so zákonom je, že po konštituovaní právnych účinkov neodkladného opatrenia umožňuje zákon jeho zrušenie na základe univerzálneho kritéria, ktorým je zmena pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo nariadené. O zrušení rozhoduje súd, ktorý nariadil neodkladné opatrenie (porovnaj Civilný mimosporový poriadok, Šmyčková, Števec, Tomašovič, Kotrecová a kolektív, strana 991).

14. Za danej situácie nie je možné nariadiť nové neodkladné opatrenie pokiaľ je nariadené iným súdom neodkladné opatrenie dotýkajúce sa úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a nebolo súdom zrušené. Súd aj bez návrhu môže rozhodnúť o zrušení neodkladného opatrenia podľa § 363 CMP, pretože sa nevylučuje možnosť, že tak urobí súd, alebo aj samotný účastník, ktorý urobí procesný úkon smerujúci

k jeho zrušeniu. Právne účinky neodkladného opatrenia zanikajú právoplatnosťou uznesenia o jeho zrušení. Právne účinky neodkladného opatrenia zanikajú právoplatnosťou uznesenia o jeho zrušení.

15. V prejednávanej veci vychádzajúc z obsahu spisu po oboznámení sa s vykonanými dôkazmi s prihliadnutím na záujem maloletej T., právo otca podieľať sa jej výchove, čas ktorý uplynul od podania návrhu je nevyhnutné aby súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol.

16. Na záver odvolací súd apeluje na rodičov, aby si uvedomili, že obaja rodičia majú rodičovskú zodpovednosť. Obaja rodičia sú zodpovední za vývoj dieťaťa. Odvolací súd zdôrazňuje, že je nevyhnutná aktivita a aktívna úloha matky ako preferenčného rodiča vytvárať pozitívny obraz otca u dieťaťa, keďže tento nemá na maloleť takmer žiaden vplyv, pretože rozsah styku je príliš úzky. Byť spolu je pre rodiča a jeho dieťa základným prvkom rodinného života (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Bronda vs. Taliansko č. 22430/93 zo dňa 09.06.1998) vyplývajúceho z čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

17. Odvolací súd vzhľadom na existenciu nariadeného neodkladného opatrenia iným súdom než Okresným súdom Poprad nemal inú možnosť ako napadnuté uznesenie zrušiť postupom podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku.

18. Odvolací súd vzhľadom na zistenia vyplývajúce zo súdneho spisu žiada súd prvej inštancie, aby vo veci samej konal a rozhodol plynulo, bez prieťahov.

Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).